

Втори национален ученически журналистически конкурс „Григор Попов“

на тема

Личности и събития в родния край, свързани с образованието, науката, културата, журналистиката в миналото и днес

Интервю с Анна Фалур – преподавател по френски език в 9 ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“

След множество дълги размишления върху темата за личности в България, свързани с образованието и културата, и след няколко хиляди имена, известни и неизвестни, преминали през главата ми за много кратко време, най-накрая съумях да избера личност, с която да поведе един неангажиращ и искрен разговор. Личност, която не блести с особена известност, нито може да се похвали с дълъг престой в България, която само допреди няколко месеца знаеше единствено името на страната ни и нищо повече. Личност, която не е повлияна от нищо, изговорено до момента за качеството на българското образование, и която реално можеше да отговори обективно на моите въпроси относно България и българското училище, тъй като това е първият път, в който тя се сблъсква с тях. Това е г-ца Анна Фалур, преподавател по френски език в столичната 9 ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин“ и пратеник от Западна Европа, по-точно Франция, която ми споделя първите си впечатления относно българския начин на мислене и образователна система. Тя идва от Западна Франция, от регион, наречен Поату-Шарант, и по-конкретно – от департамента Дьо Севър. Родена в малко провинциално селце с родители земеделци, Анна прекарва първите си училищни години в местното малко училище. По-късно тя се мести в гимназия в съседен по-голям град. След това следва френска литература и филология. Завършва специалност съвременна френска литература. След като приключва магистратурата си, се насочва към преподаване на френски език в чужбина. Тя става част от програма, която и дава тази възможност. Включвайки се в проекта, всеки кандидат прави списък с три държави, в които желае да преподава. Тя посочва България и трите пъти. Каква е причината? Това е огромното и желание да научи повече за българската култура, дължащо се на един неин преподавател в университета, работещ съвместно с български организации, който разпалва небивалия ѝ интерес към страната. Ето как една французайка се озовава тук, подтикната от един разказ на един силно впечатлен от България учител. Анна Фалур – за образованието в България и Франция, приликите и разликите между тях:

Каква беше първата Ви реакция, влизайки в първия си учебен час тук, в България?

За мен беше много интересно да вляза в учебен час в столичната френска гимназия. Бях наясно, че ще е нужно много търпение, докато се адаптирам към средата. А това не винаги е толкова лесно, тъй като, идвайки със съвсем различни навици, ти трябва време да се приспособиш към нов тип поведение. Но въпреки това, до момента пребиваването ми в България е много обогатяващо за мен. Учи ме на много – научи ме да реагирам адекватно във всякакви ситуации. Това не е първият

път, в който се занимавам с младежи. Преподавала съм на тийнейджъри във френски образователни центрове, но в тези случаи занятията се провеждаха през ваканциите. В клас обстановката е по-различна. Трябва да се има предвид, че не е лесно да успееш да контролираш и ангажираш 30 ученици едновременно, но ще призная, че във Франция нещата стоят по същия начин. За мен е едновременно изненадващо и вдъхновяващо да се уча да се приспособявам и да разбирам учениците си.

Какво можете да кажете относно мотивацията на българските ученици и как Вие лично успявате да ги мотивирате?

Преподавайки в 10 клас, забелязвам, че има някои страшно мотивирани ученици, което им помага много при осъвършенстването на френския език, който, да си призная, не е лесен за научаване. Трябва много упорство и смелост да се справиш с него (смее се). Но има и такива, които са доста изостанали и немотивирани. Аз лично го тълкувам като липса на интерес към научаването езика. Струва ми се, че това е може би свързано с финалния ви изпит, завършвайки гимназия, различаващ се от този във Франция. Там ние сме задължени да се явим на матура по абсолютно всички предмети без значение от предпочитанията ни. И тъй като в България учениците държат задължителни изпити само в определени сфери, те се съсредоточават единствено върху тях, като литература например. Но аз вярвам, че френският би им бил от голяма полза в бъдеще и е наистина жалко да го захвърлят след цели две години учене. Положили са толкова много усилия до момента и дори и да следват специалност, която няма нищо общо с френския език, той може да им послужи добре в един или друг момент от живота. Полезното приложение на езика е едно от нещата, които се стремя да показвам на учениците си. Още нещо за стимулиране на мотивацията, което практикувам, е да им предлагам дейности, свързани с опознаването на френската култура и френския език – не само онзи, който намираме в учебниците и книгите, а и жаргона, който срещаме в ежедневието си.

А какво ще кажете за това как преподавателите във Франция успяват да стимулират учениците си към учене?

Всеки учител си има своите техники за мотивиране на учениците и неща, на които набляга в начина си на преподаване. Нещо, което е много важно за научаването на един нов език, например е организирането на различни пътувания, чрез които учениците да практикуват и обогатяват езика си. Това е често срещана практика във Франция. Също така, за да разчупят програмата по съответния предмет и да събудят интереса на учениците си, френските преподаватели много държат не само на теоритичната част, а и на практиката и прилагането на наученото. Много мотивиращо действа и засиленото обсъждане на темата за професионалното ориентиране. В началото на 11 клас учениците се насочват към определена специалност, която биха искали да изучават, след като завършат, и започват подготовката си в съответната сфера. Смятам, че е много стимулиращо да знаеш, че учиш нещо с цел да постигнеш професионалните си цели в бъдеще, започвайки от гимназията.

Тема, която е много обсъждана напоследък около българското образование, е масовата емиграция на млади българи към Западна Европа и Америка, тъй като се смята, че там обучението е по-качествено. Според вас, струва ли си да заминеш и забелязва ли се подобен феномен във Франция?

Мога да кажа, че всяка образователна система има и добри, и лоши страни. Във Франция има много млади хора, които имат желание да заминат за Съединените щати, за да следват, тъй като там образованието е по-признато в световен мащаб. Едно такова решение си струва да се обмисли, тъй като дава много добри възможности за в бъдеще, но и образованието в Щатите си има своите недостатъци. Всеизвестно е, че там например има много ученици, които нямат никакви познания по география. Много зависи. Всяка система има своите особености.

Според Вас, какви са плюсовете и минусите на българската образователна система?

Аз смятам, българската образователна система има много позитивни страни, но забелязвам и някои неща, които не са съвсем коректни. Едно от тях е системата за оценяване. В България преподавателите се съсредоточават върху качествата на учениците си и си затварят очите за пропуските в знанията им. Поради това, отличните оценки тук преобладават, докато във Франция е много трудно да имаш добри оценки. Има нещо, на което наистина се държи там. Трябва винаги да се бориш, за да получаваш по-добри оценки, и заради това учителите са прекомерно взискателни. Аз предпочитам да съчетавам двата подхода – да бъде винаги гъвкава по отношение на оценяването, да поощрявам старанието, но и да отбелязвам, когато нещо не наред. Плюс на вашата образователна система са и различните занимания, провеждани извън редовните часове. Тук имате голям избор от възможности, като например клуба по фотография или училищния хор. Във Франция, ако искаш да се занимаваш с допълнителна дейност, трябва да си платиш за частни уроци. А ако имаш желанието да учиш нещо специално като фотография, трябва да посещаваш специализирано училище. В България открих и системата с олимпиадите – нещо, което не познаваме във Франция. Конкурсите придават реална стойност на знанията, придобити в училище, в една конкурентна среда извън класната стая. Това е едно страхотно предизвикателство.

Бих искала да науча какво е отношението към спорта, културата и изкуствата във френските училища? Прави ли се нещо по-специално, за да се развиват те?

Относно спорта – да, държи се много на неговото развитие. До самия край на обучението си в училище ние имаме по най-малко два часа седмично спортни дейности. Също така държим и матура по спорт, оценката от която е от значение за влизане в университет. Дори и да не сме добри в спорта, трябва се опитаме да се справим, за да получим добра оценка (смее се). Френската учебна година е триместриална – изучаваме по една спортна дейност на триместър. Това може да бъде ръгби (смее се) или танци, което означава, че и момчетата трябва да танцуват (смее се). Практикувала съм и скокове във вода. За мен беше много трудно да премина успешно матурата, защото тези дейности изискват конкретни умения, които не се тренират в ежедневието. Относно артистичните дисциплини – в гимназията приключваме с тях, но, от друга страна, в прогимназията те са доста добре застъпени в програмата – имаме музика, учим се да свирим на блокфлейта *, имаме часове по пеене и т.н. По приложно изкуство не изучаваме само теорията на изкуството, но осъществяваме и различни практики – рисуваме, изработваме скулптури и декорации.

„Модерно“ ли е да се чете сред френската младеж и какво четат младите?

Мисля, че фактът дали младите четат, или не, произтича малко или много от това какъв профил изучават. Това не означава изобщо, че ако един ученик не е в хуманитарна паралелка, не чете изобщо. На теория, тези, които са с по-технически профили, четат по-малко. Извън училищната обстановка младите предпочитат по-скоро американските и английските бестселъри, защото това е модерното в момента. Относно френската литература – тя се чете от съвсем малък брой младежи, основно такива, които са в областта на културата и литературата. Бих казала, че с идването на дигиталните книги може би интересът към четенето ще се отключва все повече и повече.

Във Франция се държи на креативното мислене или на наизустяването?

По-скоро на креативното мислене. Първоначално, разбира се, трябва да се научат някои понятия, но след това се набляга на различни упражнения, които изискват съчетаването на много познания и умения по темата, прилагани при изпълнението на дадена задача. Трябва да съумееш да напаснеш знанията си чрез логическа мисъл, така че да изпълниш правилно условието. Винаги се задават въпроси. Въпросът „защо“ е ключов, тъй като е нужно да усвоим уменията да се обосноваваме и да защитаваме становището си.

Има ли нещо от френската култура и образование, което се опитвате да внесете в културата на българския ученик?

Бих казала, че проектът за получаването на сертификат за двуезично франкофонско обучение**, за реализирането на който в гимназия „Ламартин“ съдействам, има нещо много френско в идеята си. Да осъществиш проучване по даден проблем в дадена сфера от науката, да го развиеш и да направиш заключение, съчетавайки личното мнение с изложени факти, е типично френски подход за изпитване. Това са задачи, възлагани още в ранна възраст на учениците във френските училища, които учат на много упоритост и логика. Отделно от това, аз се опитвам да запозная учениците си с френската култура като цяло – с литературата, музиката, киното и т.н.

Също така и обратното – кое от българската култура и образователна система бихте искали да пренесете във Франция – нещо, което там липсва?

За момента ми е трудно да кажа, тъй като съм тук от скоро и имам нужда да се отърся за момент от всичко френско, за да обърна внимание на това, което се случва тук. Но при всички случаи, има много неща, които бих отнесла със себе си във Франция – например идеята за извънкласните дейности в училище, както споменах, би била много полезна. Също така има нещо, с което трябва да се гордеете – при вас силно се усеща чувството за принадлежност към дадена институция. Усещането за сполтеноост, колективният дух, всеобщата подкрепа, съзнанието, че вървим всички заедно напред към знанието и сме като едно – това чувство липсва във френското училище. Там всеки е сам за себе си. А според мен всичко това е много важно. Също

така, концепцията за конкурсите – би било много интересно и стимулиращо за френските ученици да имат възможността да покажат знанията си, състезавайки се за това да ги отстояват.

Кое е най-впечатляващото нещо, което ще запомните за България?

Това е много труден въпрос (смее се). Аз имам едно много позитивно впечатление за България и наистина имам желанието отново да дойда, за да науча повече. Много харесвам живота в България, много е приятно да говориш и да се срещаш с българи, да обменяш опит по различни въпроси. Това е една невероятна страна, особено по отношение на природата, която очарова с разнообразието си. Като цяло, имам много топли чувства към България!

* **Блофлейтата** е духов музикален инструмент. Тя може да бъде дървена или пластмасова. По продължението ѝ има дупки, които се запущат с пръст, за да се възпроизведе даден тон. – www.wikipedia.org

** **Сертификатът за двуезично франкофонско обучение** е френско-български документ, който удостоверява преминатия курс и завършване на обучението във френските езикови гимназии в България, в които се преподават предмети по езика. Дипломата се получава след успешно полагане на изпит чрез устно представяне на разработени материали по съответна тема от избран учебен предмет, изучаван на френски език. Следва събеседване с комисия, състояща се от един учител, който преподава съответния учебен предмет на френски език, един учител по френски език и един член на комисията, представляващ Френския институт в България. - www.institutfrancais.bg